

Dosarul nr. 3ra-273/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: L. Holveițaia)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

Î N C H E I E R E

10 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Belayet Hossain, reprezentat de avocatul Sorin Brumă,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Belayet Hossain împotriva Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Serviciul de Informații și Securitate cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de Belayet Hossain împotriva hotărârii din 24 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 13 februarie 2019 Belayet Hossain a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, la data de 14 septembrie 2018, fiind cetățean din Bangladesh, s-a adresat la Direcția azil și integrare cu cerere privind acordarea azilului în Republica Moldova. Or, conform art.17 alin.(1) din Legea nr.270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova, statutul de refugiat se recunoaște, la solicitare, străinului care, în virtutea unei temeri bine întemeiate de a fi persecutat pe motive de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinie politică, se află în afara țării a cărei cetățenie o deține și care nu poate sau, datorită acestei temeri, nu dorește să se pună sub protecția acestei țări; sau care, nedeținînd nici o cetățenie și găsindu-se în afara țării în care își avea domiciliul legal și obișnuit, ca urmare a unor astfel de evenimente, nu poate sau, datorită respectivei temeri, nu dorește să se reîntoarcă.

Întru susținerea solicitării sale, Belayet Hossain a invocat că, a venit în Republica Moldova, deoarece a fost amenințat în țara sa de origine, Bangladesh, având probleme din partea Partidului de opoziție „Ammileg”(B.S.L), cât și din

partea liderului Akram Hoque. A devenit membru al Partidului Naționalist din Bangladesh în anul 2011, pe când își făcea studiile în cadrul colegiului.

Belayet Hossain a invocat că, partidul opoziționist „Ammileg” i-a creat mult mai multe probleme, deoarece era membru din cadrul partidului de opoziție.

Susține că, a decis să plece din țara de origine, în India, la recomandarea fratelui său, după care a plecat în Federația Rusă, apoi în Ucraina, și, după câteva luni, a decis să vină în Republica Moldova. Neavând posibilitate să plece oficial, căci era urmărit, a căzut de acord ca să fie ajutat de anumite persoane, care ulterior s-au dovedit a fi traficanți de ființe umane, iar în așa circumstanțe a ajuns în Republica Moldova. Din motivele invocate mai sus, a specificat că, nu dorește să se întoarcă în Bangladesh din cauza că îi este frică pentru viața sa, fiind membrul Partidului Naționalist din Bangladesh și fiind amenințat de către membrii partidului opoziționist „Ammileg”.

Prin decizia nr.11/19/DAI din 08 februarie 2019, emisă de Biroul de Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne a fost respinsă cererea de azil, înaintată de Belayet Hossain. Acesta a indicat că nu i-au fost aduse la cunoștință motivele pentru care i s-a refuzat în acordarea de azil de către Biroul de Migrație și Azil.

A invocat reclamantul că Biroul de Migrație și Azil și-a motivat refuzul, bazându-se pe presupuneri și nu pe date concrete. Or, anume din actele, care au fost prezentate de Belayet Hossain, a fost posibil de constatat că, ultimul a fost supus unor astfel de acțiuni, care să se încadreze în definiția actelor de persecuție așa cum sunt definite în legislația națională.

Mai mult ca atât, Belayet Hossain prin ordonanța organului de urmărire penală a Inspectoratului General al Poliției de frontieră din 16 ianuarie 2019, a fost recunoscut parte vătămată în cauza penală nr.2018874103.

Invocând prevederile art.19 din Legea nr.270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova, a declarat că Biroul de Migrație și Azil s-a limitat la cercetarea rapoartelor statistice, fără a examina situația faptică a solicitantului.

La fel, a indicat că n-au fost respectate prevederile art.50 din Legea nr.270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova, de către Biroul de Migrație și Azil, care a emis o decizie ilegală și neîntemeiată, pasibilă de a fi anulată.

Suplimentar, a invocat că, din momentul când a apărut posibilitatea reală, a depus cerere de acordare a azilului în Republica Moldova.

Astfel, deși, Biroul de Migrație și Azil i-a refuzat lui în acordarea azilului pe motiv că temerea invocată de solicitant nu este bine întemeiată și nu există o probabilitate reală că, în cazul întoarcerii în țara de origine, viața și integritatea corporală a acestuia să fie puse în pericol, aceste concluzii sunt unele declarative și se combat prin probele anexate la cauză și prin cele susținute de Biroul de Migrație și Azil.

A afirmat că, în partea motivantă a deciziei contestate și prin referința sa, Biroul de Migrație și Azil, confirmă că, conform raportului elaborat de Amnesty International Report 2015/16-Bangladesh din 24 februarie 2016, o campanie antiguvernamentală condusă de Partidul Naționalist de opoziție din Bangladesh (DNP), între lunile ianuarie și martie, a devenit violentă odată ce sute de autobuze și alte vehicule au fost atacate, potrivit presupunerilor de către demonstranții care au folosit bombe cu benzină. Zeci de pasageri au fost uciși și alte zeci răniți. Nimeni din cei direct implicați în atacuri nu au fost aduși în fața justiției. Poliția a arestat

membri de rang înalt ai BNP și i-au acuzat de incendiere. Printre cei arestați a fost Mirza Fakhru Islam Alamgir, în calitate de secretar general al partidului, care a fost în mod frecvent arestat în timpul anului, pentru perioade de săptămâni sau luni, apoi eliberat. Sute de membri ai opoziției au fost reținuți timp de câteva zile sau luni, înainte de a fi eliberați. Unii au fost acuzați de incendiere.

Belayet Hossain a solicitat anularea deciziei nr.11/19/DAI din 08 februarie 2019, emisă de Biroul de Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne, prin care i-a fost respinsă cererea de azil în Republica Moldova și obligarea să-i acorde protecție internațională.

Prin încheierea din 04 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, Serviciul de Informații și Securitate a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea din 24 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost respinsă acțiunea depusă de Belayet Hossain.

La 03 iulie 2019 Belayet Hossain a depus apel împotriva hotărârii din 24 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, iar la 14 noiembrie 2019 a depus motivarea apelului, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Belayet Hossain împotriva hotărârii din 24 iunie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

La 16 decembrie 2020 Belayet Hossain, reprezentat de avocatul Sorin Brumă, a depus recurs la Curtea de Apel Chișinău împotriva deciziei din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului recurentul invocat aplicarea eronată a normelor de drept material de către instanțele de judecată, precum și faptul că nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele cauzei.

De asemenea, a indicat că la data de 10 decembrie 2020 Belayet Hossain a încheiat cu avocatul Sorin Brumă contract privind acordarea asistenței juridice. Respectiv, la 15 decembrie 2020 avocatul Sorin Brumă a solicitat eliberarea deciziei motivate din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău. Astfel, la data de 15 decembrie 2020 a primit copia deciziei solicitate prin intermediul poștei electronice.

La 29 ianuarie 2021 intimatul Biroul Migrație și Azil a Ministerului Afacerilor Interne a recepționat copia recursului depus de Belayet Hossain, reprezentat de avocatul Sorin Brumă, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție a scrisorii recomandate, anexat la actele cauzei (f.d.167). Însă, intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință la recursul lui Belayet Hossain, reprezentat de avocatul Sorin Brumă.

Examinând admisibilitatea recursului depus de Belayet Hossain, reprezentat de avocatul Sorin Brumă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este inadmisibil, din următoarele motive.

Conform art. 246 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară

inadmisibil în special când recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.245 alin.(1).

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

În acest context, este de menționat că în corespundere cu prevederile art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție, prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96-114.

Prin prisma art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor.

În același timp art.33 din Codul administrativ, prevede că comunicarea interinstituțională și comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.), acordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri.

Din actele cauzei rezultă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la data de 20 mai 2020 (f.d.131).

Tot din actele cauzei rezultă, că decizia motivată din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată reprezentantului recurentului Belayet Hossain, avocatului Liliana Leancă, prin intermediul poștei electronice, la adresa indicată în mandatul avocațional: liliana_leanca@mail.ru (f.d. 2), la data de 17 iulie 2020, fapt confirmat prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice, anexat la materialele dosarului (f.d. 155).

Astfel, termenul de depunere a recursului și-a început curgerea la data de 18 iulie 2020, ziua imediat următoare de la data notificării deciziei contestate și a expirat la 16 august 2020, zi de duminică, iar, luând în considerare regulile de calculare a termenelor de procedură, ultima zi de prezentare a recursului a fost 17 august 2020.

Însă, recursul împotriva deciziei din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost depus la data de 16 decembrie 2020 (f.d.160-165), adică cu mult peste termenul de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel prevăzut de art. 245 alin. (1) din Codul administrativ.

În acest sens, se constată că recurentul Belayet Hossain a neglijat obligația de a se conforma prevederilor art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, adică de a prezenta recursul în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei, termen care a expirat la data de 17 august 2020.

Din aceste motive, recursul depus de Belayet Hossain, reprezentat de avocatul Sorin Brumă împotriva deciziei din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău, necesită a fi declarat inadmisibil, deoarece neîndeplinirea oricărui act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel

sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că în conformitate cu art. 24 alin. (1) Cod administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

De altfel, recurentul Belayet Hossain, fiind partea interesată în soluționarea prezentei cauze, urma să întreprindă măsurile necesare de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță.

Mai mult, este de menționat că potrivit jurisprudenței Curții Europene, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

În conformitate cu art. 36 alin. (2) Cod administrativ, instanțele de judecată competente aplică principiul supremației dreptului cu luarea în considerare a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului.

Sub acest aspect, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reiterează că reprezentantul recurentului Belayet Hossain, avocatul Liliana Leanca, care a participat la examinarea apelului și fiind înzestrată cu dreptul de atac conform mandatului avocațional, la data de 17 iulie 2020 a luat cunoștință cu decizia motivată din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău și prin urmare, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt ignorat cu desăvârșire, care în consecință a generat omiterea termenului prescripționat la art. 245 din Codul administrativ.

Conform art. 65 alin. (1), (2) din Codul administrativ dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise. Astfel, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea depunerii acestuia în termen.

La caz, recurentul Belayet Hossain nu a depus cerere privind repunerea recursului în termen, în sensul art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ și nici nu a prezentat probe concludente și pertinente în vederea argumentării omiterii termenului legal, motiv din care recursul necesită a fi declarat inadmisibil.

Or, în cazul acceptării unui recurs tardiv se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că nu pot fi reținute argumentele recursului, menționate de reprezentantul recurentului Belayet Hossain, avocatul Sorin Brumă, în vederea argumentării depunerii recursului la data de 16 decembrie 2020, indicând în acest

sens, că la data de 10 decembrie 2020 a încheiat cu Belayet Hossain contract privind acordarea asistenței juridice și respectiv, la 15 decembrie 2020 avocatul Sorin Brumă a solicitat eliberarea deciziei motivate din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău. Astfel, la data de 15 decembrie 2020 a primit copia deciziei solicitate prin intermediul poștei electronice.

Așadar, confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice. În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului; data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc.

La acest segment, Completul reiterează că decizia motivată a instanței de apel a fost notificată la adresa electronică a reprezentantului recurentului Belayet Hossain, care a participat la examinarea apelului, avocatului Liliana Leanca, indicată în mandatul anexat la materialele dosarului – liliana.leanca@mail.ru (f.d. 2)

Completul constată că extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice, atașat la materialele cauzei de către reprezentantul instanței de apel, demonstrează incontestabil că decizia din 20 mai 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost adusă la cunoștința efectivă a reprezentantului recurentului, avocatului Liliana Leanca, la 17 iulie 2020, iar acțiunile în cauză se încadrează în rigorile art. 96 alin. (1) din Codul administrativ.

În acest context se aduc prevederile art. 1 din Legea cu privire la avocatură, conform căreia profesia de avocat este exercitată de persoane calificate și abilitate, conform legii, să pledeze și să acționeze în numele clienților lor, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții lor.

Conform art. 47 alin. (2) Cod administrativ, în pofida desemnării unui reprezentant împuternicit, participantul este în drept să întreprindă el însuși acțiuni procedurale.

Astfel, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Completul consideră că faptul că participantul a încheiat contract privind acordarea asistenței juridice cu un alt avocat, aceasta nu îl exonerează de obligația de a se comporta cu bună-credință și de a executa în termen acțiunea procedurală. Or, participantul era în drept să întreprindă el însuși acțiuni procedurale în vederea excluderii erorilor procedurale.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere că recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia în temeiul art. 246 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ, de a declara inadmisibil recursul depus de către Belayet Hossain, reprezentat de avocatul Sorin Brumă.

În conformitate cu art. 193, art. 230, art. 245 alin. (1), art. 246 alin. (1) și (2) lit. d) și art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, Completul specializat pentru

examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul depus de către Belayet Hossain, reprezentat de avocatul Sorin Brumă, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan